

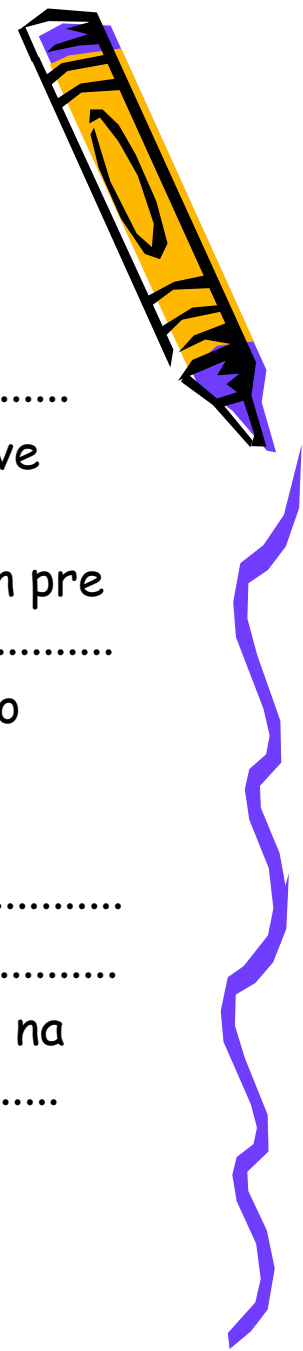
Národné hospodárstvo, Krivka produkčných možností

ZE I Cvičenie 2.

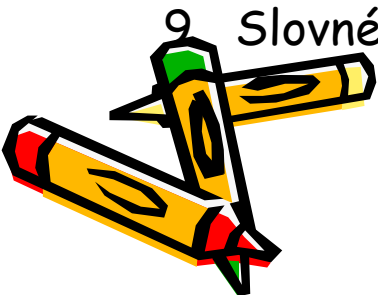

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

Úloha 1. opakovanie - doplňte

1. Výrok: „*Kurz hongkonského dolára bol stlačený oproti americkému doláru na 6-mesačné minimum*“ patrí do ekonómie.
2. Výkonnosťou ekonomiky krajiny sa zaoberá
3. Dostatočné množstvo objektívnych informácií o skúmanom jave získavame metódou
4. Vylúčenie zbytočných a náhodných skutočností a skúmanie len pre daný jav významných súvislostí umožňuje metóda
5. Výrok: „*Devalvácia eura by pomohla rastu inflácie.*“ patrí do ekonómie.
6. Ak tvrdíme, že to čo platí pre jednotlivca, platí aj pre celú spoločnosť, dopúšťame sa omylu
7. Metóda využívajúca rozbor a rozkladanie sa nazýva
8. Veda, ktorá skúma ako sa ľudia rozhodujú o využívaní zdrojov na výrobu statkov a ich následnom používaní.
9. Slovné pomenovanie ekonomických javov

10. Analyzovaním správania sa domácností a firiem sa zaoberá
11. Metóda, ktorá vyjadruje postup od jednotlivých faktov ku všeobecným tvrdeniam sa nazýva
12. Ekonomické výroky, ktoré majú objektívne alebo vedecké vysvetlenie rieši ekonómia.
13. Spojenie jednotlivých podrobnejšie preskúmaných častí do jedného celku sa nazýva
14. Zjednodušená verzia určitého aspektu ekonómie sa nazýva
15. Omyl, ku ktorému dochádza pri interpretácii vzťahu príčina-dôsledok
16. Myšlienkový postup od všeobecného k jednotlivému sa nazýva
17. Ekonómia, ktorá vyjadruje aká by mala byť ekonomická realita sa nazýva

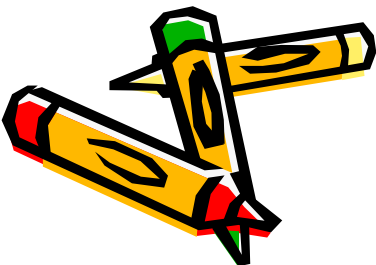
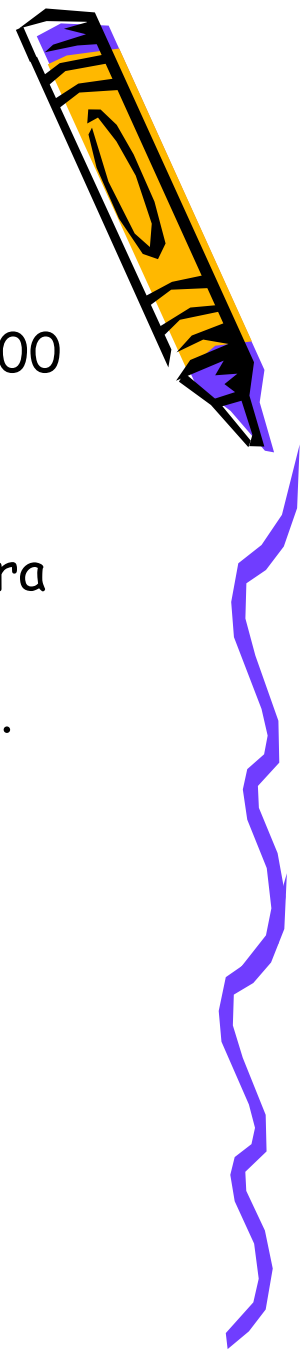

18. Analýzou a vyhodnocovaním vývoja nezamestnanosti v ekonomike sa zaoberá
19. Problém krátkozrakého videnia ekonomickej reality môže vzniknúť pri princípe.
20. Ak sa pri skúmaní určitého javu zameriavame len o základné vzťahy a nepodstatné ignorujeme, používame predpoklad
21. Vedecky podložený, ale definitívne neoverený predpoklad vysvetľujúci určitý súbor javov sa nazýva
22. Výrok: „Neúčinnosť daňového systému by mohla spôsobiť daňové úniky“ patrí do ekonómie.
23. Výroky, ktoré sú všeobecne platné a nezávisia od názoru jednotlivcov sa nazývajú
24. Proces tvorby jednotlivých cien jednotlivých tovarov rieši

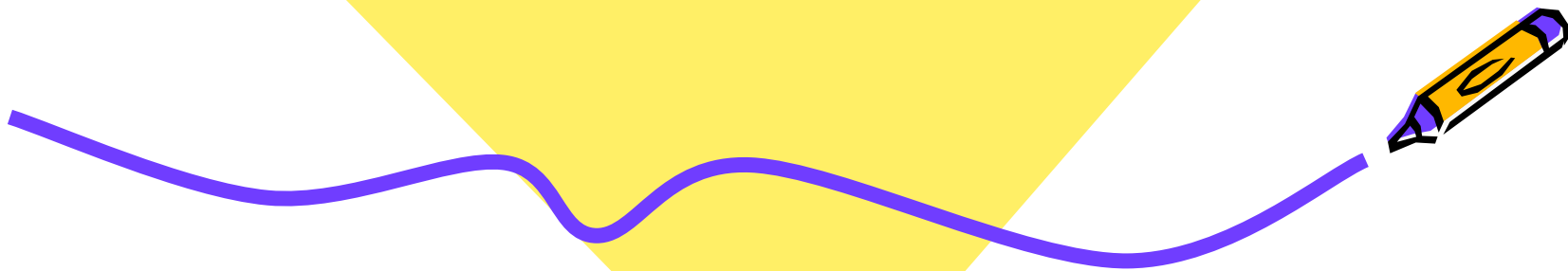
Úloha 2.: Určite, ktoré z nasledujúcich problémov rieši makroekonómia, a ktoré mikroekonómia:

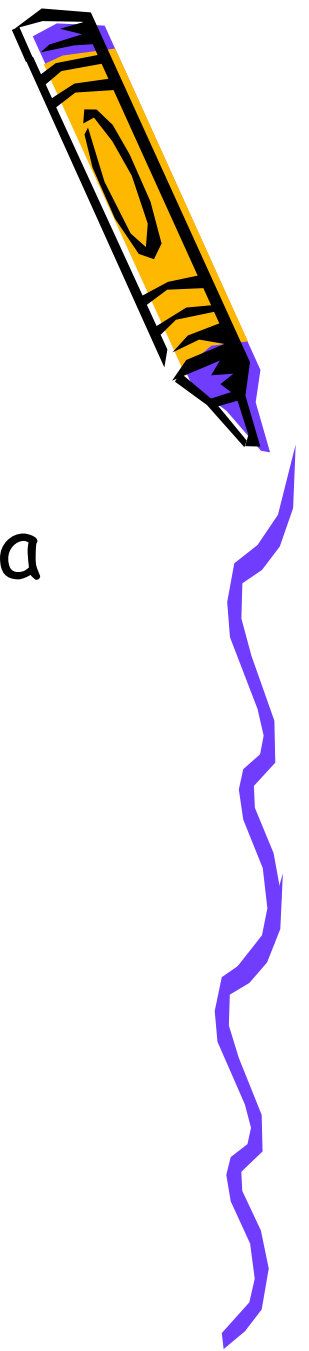
- a) Príjem z daní a odvodov by sa mal tento rok zvýšiť o 300 mil. eur.
- b) Stavebné firmy uzavreli kartelovú dohodu.
- c) Firma bude investovať do novej technológie, ak je miera návratnosti dostatočne vysoká.
- d) Rast HDP pozitívne ovplyvňuje aj spotreba domácností.
- e) Individuálne preferencie spotrebiteľov ovplyvňujú ich nákupné rozhodnutia.
- f) Úrokové sadzby a ich vplyv na akciový trh.

NÁRODNÉ HOSPODÁŘSTVO

- historicky vzniknutá sústava hospodárskych subjektov a sústava ekonomických vzťahov medzi nimi, ktoré sú navzájom pospájané do reálne stabilného, samostatného a kvalitatívneho celku na území určitého štátu.

- Súhrn individuálnych, samostatných hospodárstiev v určitom štáte, ktoré sú vplyvom spoločenskej deľby práce od seba závislé.

Vývoj NH:

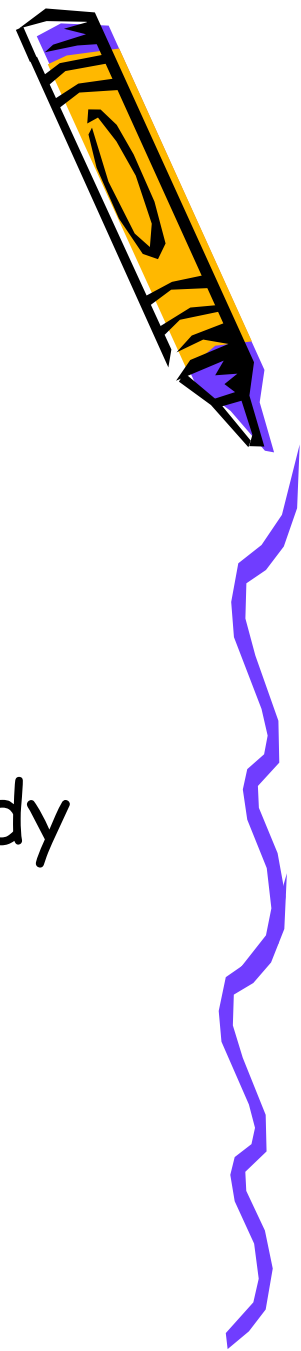

- hospodárstvo uzavretej domácnosti
- mestské hospodárstvo
- národné hospodárstvo
- svetové hospodárstvo → liberalizácia medzinárodného obchodu, globalizácia

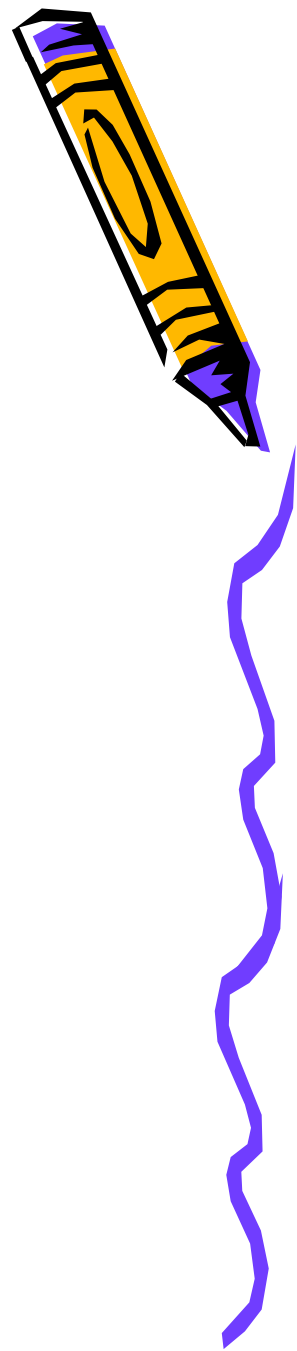
Špecifické znaky NH

- Demografické
- Geografické
- Hospodárske
- Forma štátneho usporiadania a vlády

Štruktúra NH:

- sektorová
- odvetvová
- podľa vlastníckych foriem
- podľa právnych foriem
- regionálna

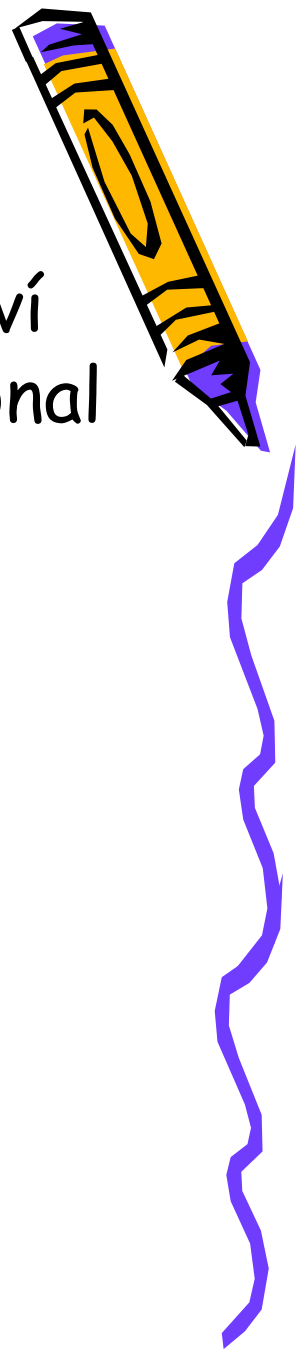
1. Sektorová štruktúra:

- **primárny sektor:** poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo, ťažobný priemysel, kameňolomy
- **sekundárny sektor:** všetky odvetvia spracovateľského priemyslu, stavebníctvo
- **terciárny sektor:** ostatné činnosti - služby
- **kvartciárny sektor:** oblasť vedy a techniky, služby zabezpečujúce spracovanie a prenos informácií, školstvo, zdravotníctvo

2. Odvetvová štruktúra

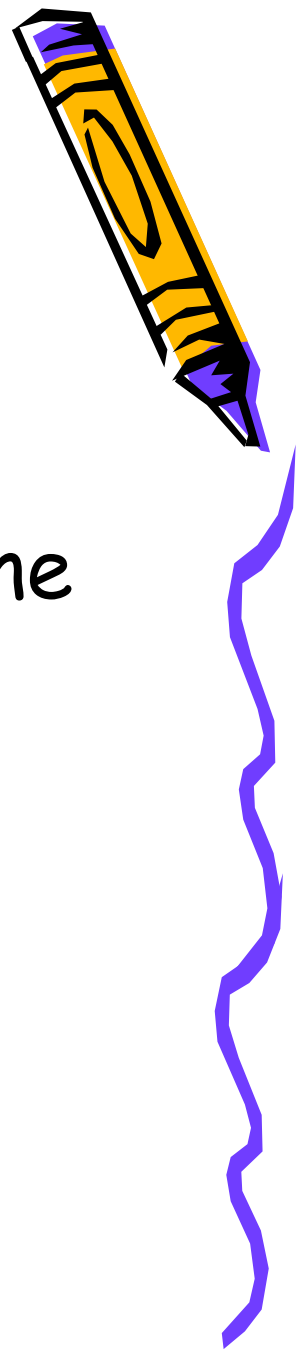

- medzinárodná typová klasifikácia odvetví hospodárskej činnosti **ISIC** (International Standard Industrial Classification)
 - schválená štatistickou komisiou OSN
- Odvetvová klasifikácia ekonomických činností (**OKEČ**) v SR od r. 1992
 - Od 1.1.2003 na základe štatistickej klasifikácie ekonomických činností Európskeho spoločenstva.

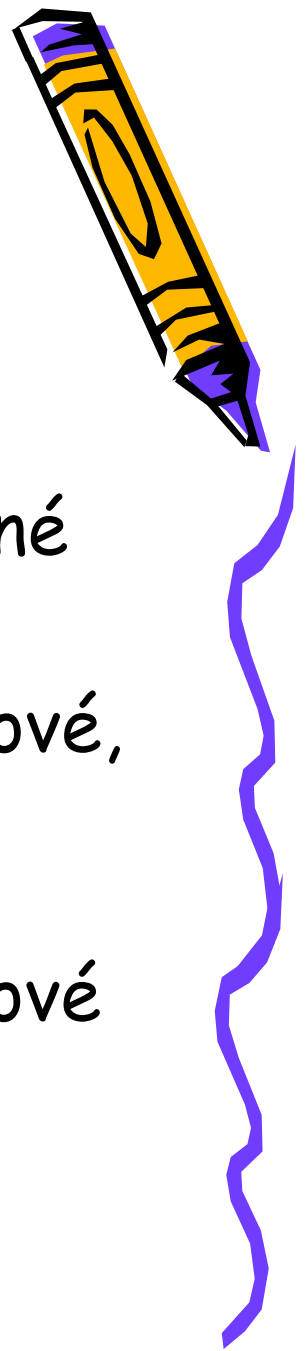

3. Štruktúra podľa vlastníckych foriem

- Súkromný sektor
- Verejný sektor - štátne a komunálne organizácie (mestá, obce)

4. Štruktúra podľa právnych foriem

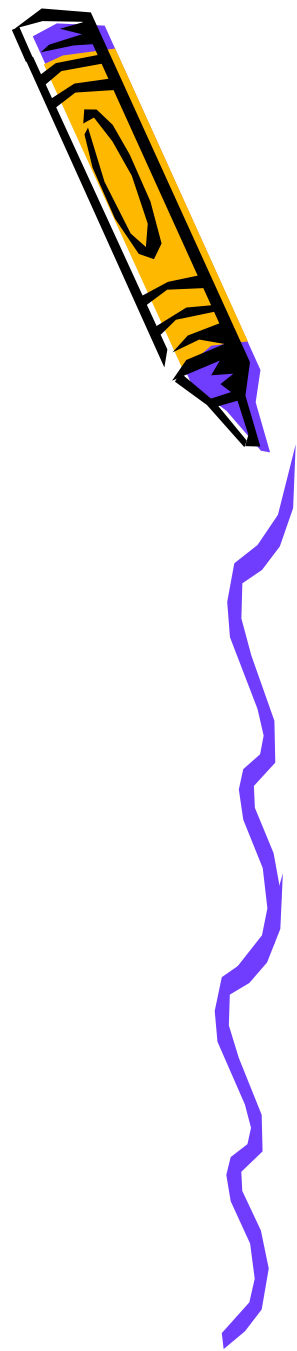

- Podnikateľské organizácie (ziskové organizácie - podniky a firmy) - obchodné spoločnosti (a.s., s.r.o., družstvá,)
- Nepodnikateľské organizácie - rozpočtové, príspevkové a ostatné organizácie (občianske združenia, spolky a kluby, zväzy, politické strany a cirkvi, pozemkové spoločenstvá)

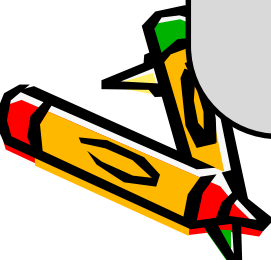
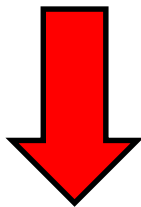
5. Regionálna štruktúra

- Územno-správne členenie SR -
okresy, kraje

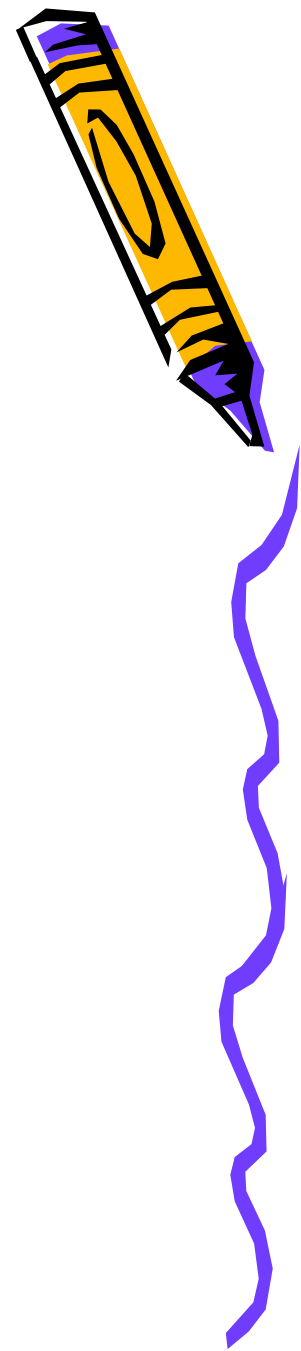
Krivka produkčných
možností
(PPF - Production
Possibilities Frontier)

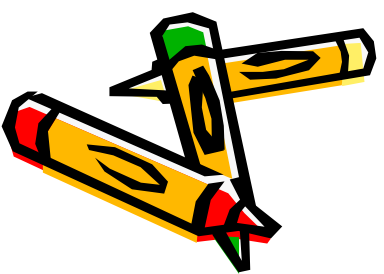
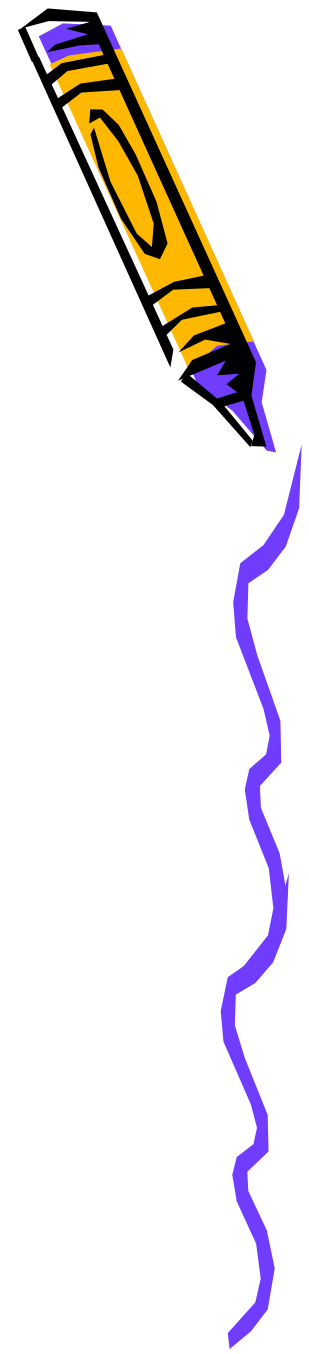
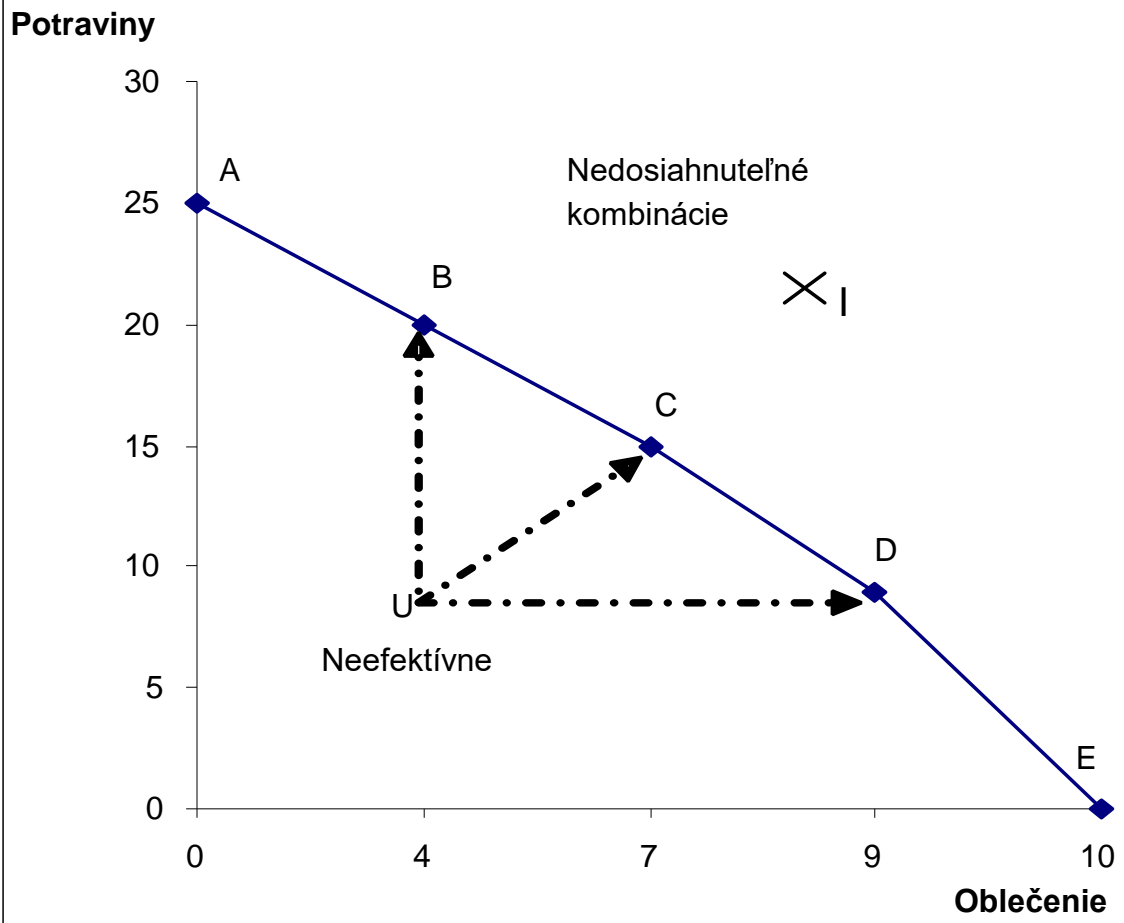
Ukazuje alternatívne kombinácie
výstupov, ktoré možno vyprodukovať za
predpokladu plného uplatnenia všetkých
dostupných (využitelných) zdrojov.

Možnosť	Potraviny	Oblečenie
A	25	0
B	20	4
C	15	7
D	9	9
E	0	10

Krivka produkčných možností

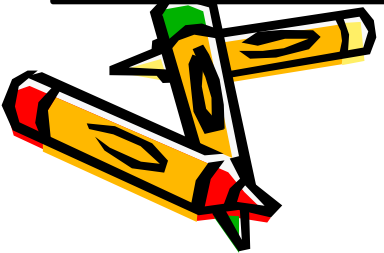

Krivka produkčných možností
(krajné alternatívy)

A

Všetky zdroje sa
použijú na výrobu
potravín.

E

Všetky zdroje sa
použijú na výrobu
oblečenia.

Krivka produkčných možností
(ďalšie alternatívy)

I

Nemožné varianty
riešenia.

U

Neefektívne alternatívy.

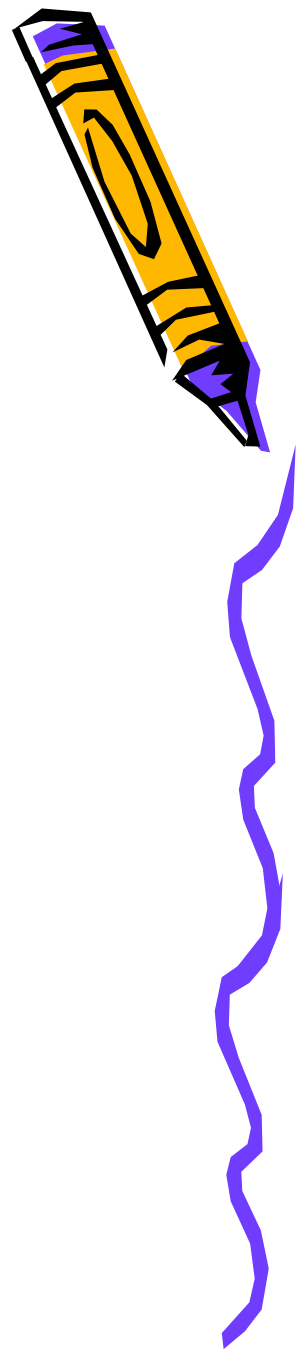
Vlastnosti krivky produkčních možností

Efektivnost'

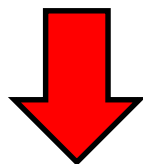
Vzácnost'

Výber

Alternativne
náklady

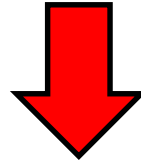
Efektivnost'

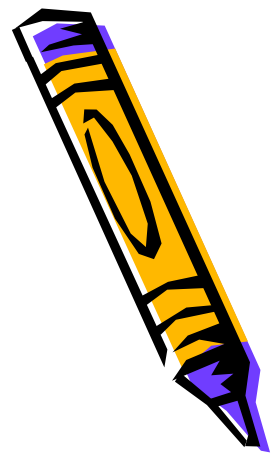
Výroba je efektivna vtedy, ak ekonomika vyrába na krivke produkčných možností.

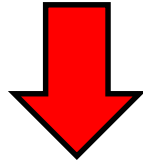
Vzácnosť

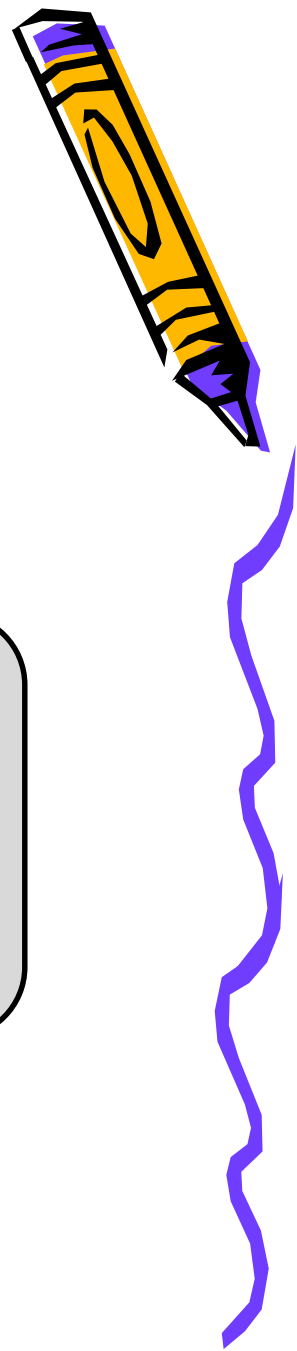
Z obmedzených zdrojov môžeme vyprodukovať len obmedzené maximálne množstvá jednotlivých statkov.

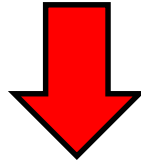
Výber

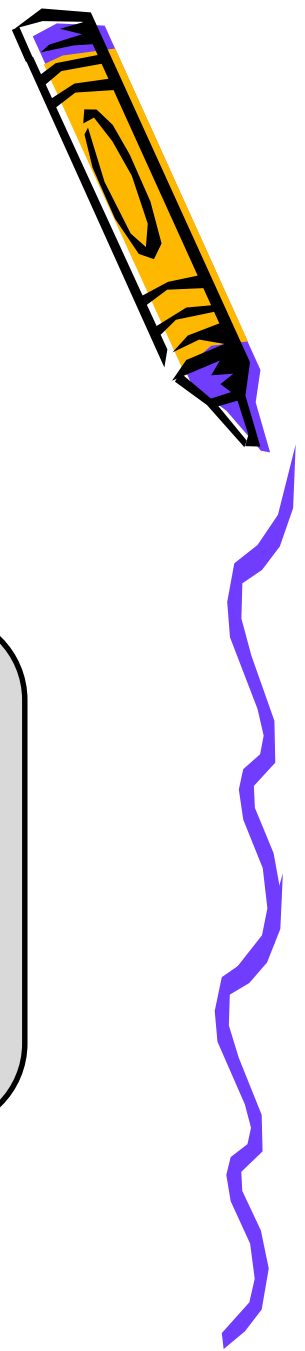
Vyberáme len z možností na krivke,
prípadne vo vnútornom poli krivky.

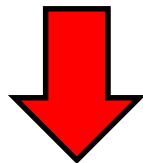
Alternatívne náklady

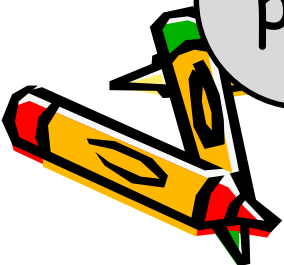
Krivka produkčných možností vyjadruje alternatívne náklady jednej varianty kombinácie, ktoré musíme vynaložiť aby sme získali druhú variantu produkcie.

KPM a Potenciálny produkt

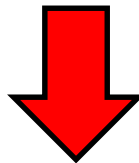

KPM znázorňuje **potenciálny výstup** ekonomiky, ktorý sa nemusí zhodovať so skutočným výstupom.
Ak ekonomika nevyrába efektívne, jej skutočný výstup je nižší než potenciálny výstup.

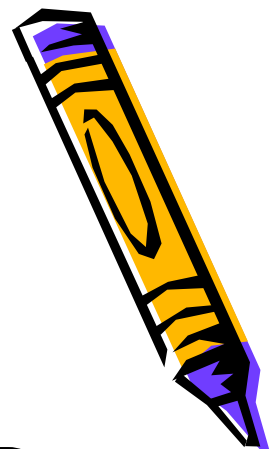

Využitie PPF

Ekonomický rast

Posun krivky produkčných možností

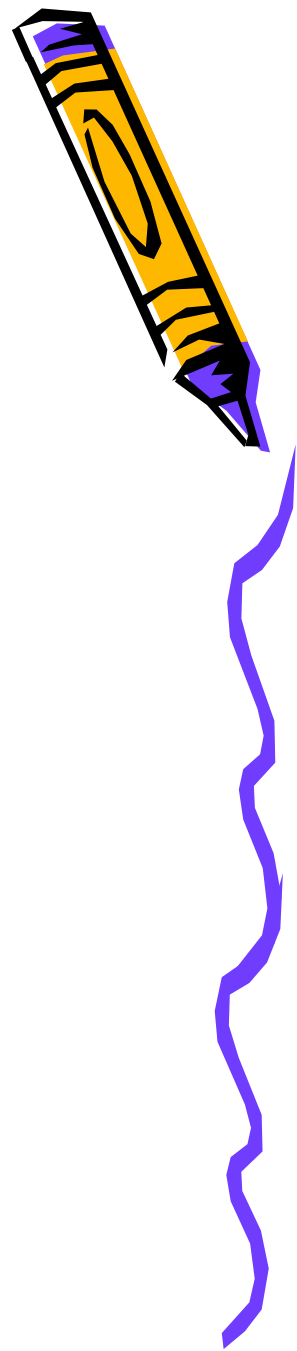

Zdroje ekonomického rastu

Technologické zlepšenie

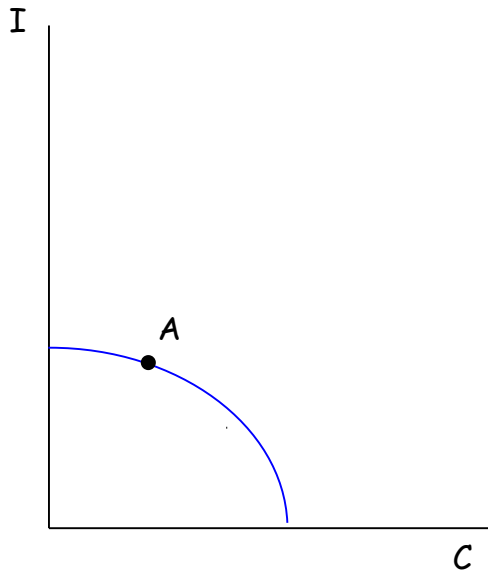
Rast veľkosti kapitálu a jeho kvalita

Rast množstva pracovnej sily a jej kvalifikácia.

Kapitál

a) Pred investovaním

b) Po investovaní

